

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003437

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 29.07.2026 р. №268



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власенко Юлія Олександрівна

2. Yuliia O. Vlasenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-7978-2110

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 10-07-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13872

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.53.01

Тема дисертації:

1. Правове забезпечення формування та функціонування Смарагдової мережі в умовах європеїзації екологічного законодавства

2. Legal Support for the Formation and Functioning of the Emerald Network under the Conditions of Europeanization of Environmental Legislation

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота є одним із перших в Україні комплексних досліджень правового забезпечення формування й функціонування Смарагдової мережі як природоохоронного механізму збереження природних оселищ і видів дикої флори й фауни в умовах європеїзації екологічного законодавства. У дисертації сформульовано нові для еколого-правової науки України теоретичні положення й розроблено практичні рекомендації з вдосконалення законодавства у вказаній сфері. У роботі досліджено теоретико-правові засади виникнення і розвитку Смарагдової мережі, зокрема, у контексті міжнародно-правових зобов'язань України й європейських природоохоронних правових стандартів. Розроблено етапізацію формування Смарагдової мережі в Україні, у межах якої виокремлено наступні: 1) міжнародно-правової

рецепції (1996–2014); 2) євроінтеграційної інституціоналізації (2014–2022); 3)) секторальної інтеграції Смарагдової мережі в сучасну національну політику, галузеві стратегії розвитку й формування її законодавчого забезпечення (з 2022 р. і дотепер), кожен із яких характеризується специфічними особливостями правового регулювання. Проаналізовано міжнародно-правове регулювання у сфері збереження біорізноманіття, зокрема, положення Бернської конвенції, а також правовий доробок Європейського Союзу. Встановлено, що європейська модель охорони біорізноманіття ґрунтується на поєднанні територіального підходу й екосистемного принципу, реалізованих через мережу Natura 2000, що має безпосереднє значення для розвитку Смарагдової мережі. Визначено сутність Смарагдової мережі як комплексного природоохоронного механізму і сформульовано авторське визначення даної правової категорії. Встановлено її ключові правові ознаки, а саме: багаторівневий характер правового регулювання; поєднання міжнародних, європейських і національних правових норм; наявність спеціального правового режиму територій; спрямованість на забезпечення сприятливого природоохоронного статусу видів і природних оселищ; інтеграція екосистемного підходу. Вивчено правовідносини у сфері формування й функціонування Смарагдової мережі, визначено їх суб'єктно-об'єктний склад, а також розмежовано поняття «об'єкт Смарагдової мережі» і «об'єкт правовідносин». Обґрунтовано, що такі правовідносини мають комплексний, динамічний і євроінтеграційний характер. Проведено порівняльно-правовий аналіз правових режимів Смарагдової мережі, Natura 2000, Пан'європейської екологічної мережі й національної екологічної мережі України, а також компаративно-правовий аналіз формування й функціонування Смарагдової мережі в інших державах, а саме Молдові та Грузії. Виявлено особливості правового регулювання Смарагдової мережі у вказаних країнах і вивчено їх позитивний досвід, що може бути врахований і Україною. Встановлено, що система просторової охорони біорізноманіття в Європі має багаторівневу структуру, критерієм якої є ступінь просторово-правової інтеграції природоохоронних механізмів. Проаналізовано організаційно-правовий механізм формування й функціонування Смарагдової мережі в Україні, з'ясовано його структурні елементи, виявлено системні прогалини у правовому регулюванні, як-от відсутність спеціального законодавства, невизначеність правового статусу територій і недостатня інституційна спроможність. Особливу увагу приділено компенсаційно-відновлювальним заходам як складовій правового механізму забезпечення екологічної цілісності територій Смарагдової мережі. Обґрунтовано необхідність їх нормативного закріплення з урахуванням екосистемного підходу й сучасних викликів повоєнного відновлення довкілля. Досліджено правові засади участі громадськості у формуванні й функціонуванні Смарагдової мережі, а також проаналізовано теоретико-прикладні аспекти становлення інституту юридичної відповідальності за порушення законодавства про території Смарагдової мережі. Встановлено, що відповідальність у цій сфері має міжгалузевий характер і потребує вдосконалення шляхом запровадження спеціальних складів правопорушень у Кримінальному кодексі України і Кодексі України про адміністративні правопорушення. Із метою модернізації правового забезпечення Смарагдової мережі розроблено комплекс пропозицій, зокрема, щодо прийняття спеціального закону про території Смарагдової мережі, перегляду процедур оцінки впливу на довкілля і стратегічної екологічної оцінки, запровадження компенсаційно-відновлювальних механізмів і посилення інституційної спроможності держави. Наукова новизна одержаних результатів полягає у формуванні авторської концепції правового забезпечення Смарагдової мережі як комплексного природоохоронного механізму, розробленні її теоретико-правових засад, визначенні системних прогалин у законодавстві й обґрунтуванні напрямів його вдосконалення з урахуванням євроінтеграційного поступу України.

2. The dissertation is one of the first in Ukraine comprehensive studies of the legal support for the formation and functioning of the Emerald Network as an environmental protection mechanism for the preservation of natural habitats and species of wild flora and fauna in the context of the Europeanization of environmental legislation. The dissertation formulates theoretical provisions that are new for the ecological and legal science of Ukraine and develops practical recommendations for improving legislation in this area. The work explores the theoretical and legal challenges of the origin and development of the Emerald Divide, in the context of international legal challenges to Ukraine and European environmental legal standards. The stage of formation of the Smaragd's

border in Ukraine is detailed, between which the steps are strengthened: 1) international legal reception (1996–2014); 2) European integration and institutionalization (2014–2022); 3) sectoral integration of the Smaragda measure into current national policy, Galouze's strategy for the development and formation of legislative security (from 2022 to now), each of which is characterized by specific peculiarities of legal regulation. International legal regulation in the field of biodiversity conservation is analyzed, in particular, the provisions of the Bern Convention, as well as the legal acquis of the European Union. It is established that the European model of biodiversity protection is based on a combination of a territorial approach and an ecosystem principle, implemented through the Natura 2000 network, which is of direct importance for the development of the Emerald Network. The essence of the Emerald Network as a complex environmental protection mechanism is determined and the author's definition of this legal category is formulated. Its key legal features are established, namely: multi-level nature of legal regulation; combination of international, European and national legal norms; presence of a special legal regime of territories; focus on ensuring a favorable conservation status of species and natural habitats; integration of the ecosystem approach. Legal relations in the field of formation and functioning of the Emerald Network have been studied, their subject-object composition has been determined, and the concepts of “object of the Emerald Network” and “object of legal relations” have been delimited. It has been substantiated that such legal relations have a complex, dynamic and European integration nature. A comparative legal analysis of the legal regimes of the Emerald Network, Natura 2000, the Pan-European Ecological Network and the National Ecological Network of Ukraine has been conducted, as well as a comparative legal analysis of the formation and functioning of the Emerald Network in other states, namely Moldova and Georgia. The peculiarities of the legal regulation of the Emerald Network in the indicated countries have been identified and their positive experience has been studied, which can be taken into account by Ukraine. It has been established that the system of spatial protection of biodiversity in Europe has a multi-level structure, the criterion of which is the degree of spatial and legal integration of environmental protection mechanisms. Special attention is paid to compensatory and restorative measures as a component of the legal mechanism for ensuring the ecological integrity of the Emerald Network territories. The need for their regulatory consolidation is substantiated, taking into account the ecosystem approach and modern challenges of post-war environmental restoration. The legal principles of public participation in the formation and functioning of the Emerald Network are studied, and the theoretical and applied aspects of the formation of the institution of legal liability for violations of legislation on the Emerald Network territories are analyzed. It is established that liability in this area is of an interdisciplinary nature and requires improvement by introducing special offenses in the Criminal Code of Ukraine and the Code of Ukraine on Administrative Offenses. In order to modernize the legal support of the Emerald Network, a set of proposals has been developed, in particular, on the adoption of a special law on the Emerald Network territories, revising the procedures for environmental impact assessment and strategic environmental assessment, introducing compensatory and restorative mechanisms, and strengthening the institutional capacity of the state. The scientific novelty of the results obtained lies in the formation of the author's concept of legal support for the Emerald Network as a comprehensive environmental protection mechanism, the development of its theoretical and legal foundations, the identification of systemic gaps in the legislation and the justification of directions for its improvement, taking into account the European integration progress of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Власенко Ю.О. Нормативно-правове забезпечення формування національної Смарагдової мережі. Юридичний науковий електронний журнал. №11. // Б. 2023. С. 251-257.
- 2. Власенко Ю.О. Визначення і законодавче закріплення принципів формування Смарагдової мережі України: актуальні питання. Науково-практичний журнал «Екологічне право». Вип. 3-4. // Б. 2024. С.19-28.
- 3. Власенко Ю.О. Інституційно-правовий механізм функціонування територій Смарагдової мережі: стан і перспективи модернізації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. // Б. 2025. Серія ПРАВО. Випуск 92: частина 2. С. 288-296.
- 4. Сеплива Ю. О. Формування Смарагдової мережі як європейський вектор розвитку екологічного законодавства. Актуальні проблеми земельного, аграрного та екологічного права в умовах сучасних викликів і загроз : матеріали круглого столу, присвяч. 100-річчю з дня народж. д-ра юрид. наук, проф. Вовка Ю. О. / М-во освіти і науки України, Нац. акад. прав. наук України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2023. - С. 344-348. - Бібліогр. : с. 348.
- 5. Сеплива Ю. О. Процедура оцінки впливу на довкілля як превентивний захід правової охорони територій смарагдової мережі. Еколого-правова безпека суверенної держави в умовах воєнного стану : матеріали наук.-практ. онлайн-конференції (Харків, 8 груд. 2022 р.) / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Каф. еколог. права, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. права Європ. Союзу, Рада молодих вчених. - Харків : Право, 2022. С. 244-250.
- 6. Власенко Ю.О. Смарагдова мережа України як складова природоохоронних заходів збереження біологічного та ландшафтного різноманіття на шляху наближення до європейських стандартів. Пріоритетні напрями розвитку аграрного, земельного та екологічного права в сучасних умовах : матеріали круглого столу, присвяч. 100 річчю від дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України Шелестова В. С. (м. Харків, 22 лют. 2024 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана ; М-во освіти і науки України ; НАПрН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. зем. та аграр. права, Каф. екол. права. - Харків: Право, 2024. С. 294-298.
- 7. Власенко Ю. О. Транспозиція у національне природоохоронне законодавства нового Регламенту ЄС 2024/1991 про відновлення природи. Юридична осінь 2024 року: зб. тез доп. та наук. повідомл. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (м. Харків, 19 листоп. 2024 р.) / за заг. ред. Д.В. Лученка. Х. : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. С. 532-535
- 8. Власенко Ю.О. Смарагдова мережа як інструмент забезпечення охорони цінних екосистем на сільськогосподарських територіях. Правові аспекти агроекологічного розвитку України: тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної онлайн/офлайн конференції, присвяченої 100-річчю від народження академіка В.З. Янчука (м. Київ, 23 травня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. С. 173-176.
- 9. Власенко Ю. О. Актуальні проблеми відшкодування шкоди та збитків, заподіяних об'єктам і територіям Смарагдової мережі в умовах мілітарного впливу. Актуальні питання реформування правової системи : зб. матеріалів XXII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 13-15 червня 2025 р.). / уклад. Джурак Л. М. Луцьк : Вежа-Друк, 2025. С. 51-54.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0116U006161

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анісімова Ганна Валеріївна

2. Hanna V. Anisimova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0579-7007

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ващишин Марія Ярославівна

2. Mariia Y. Vashchyshyn

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5588-7716

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58313822800;
<https://scholar.google.com/citations?user=g4TQ5tkAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малишева Наталія Рафаелівна

2. Nataliia R. Malysheva

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6630-227X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Туліна Ельбіс Євгенівна

2. Elbis I. Tulina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8780-5682

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Донець Ольга Володимирівна

2. Olha V. Donets

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7716-4933

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лісова Тетяна Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лісова Тетяна Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна